

Zarządzenie nr 10/2012

Dyrektora Centrum Integracji Społecznej
w Świętochłowicach
z dnia 2 lipca 2012 r.

W sprawie: ustalenia procedur postępowania w przypadku pożaru, awarii

Na podstawie § 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r. nr 109 poz 719) oraz w związku z art. 2071 i 2091 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks Pracy (Dz.U. z 1998 nr 21 poz.94 z późn. zm.)

Zarządzam:

§ 1

Wprowadza się procedury postępowania podczas w przypadku pożaru, awarii w Centrum Integracji Społecznej w Świętochłowicach stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia, i poleca jego sumienne stosowanie.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierzyć inspektorowi CIS.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Centrum Integracji Społecznej
w Świętochłowicach
Kamil Wójcik

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU, AWARII

Szczegółowy wykaz procedur:

1. Procedura postępowania na wypadek pożaru lub innego miejsca zagrożenia – zasady ewakuacji
2. Zasady bezpiecznej ewakuacji
3. Procedura działania w przypadku awarii energetycznej.

I. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA – ZASADY EWAKUACJI

OBOWIĄZKI PRACOWNIKA JEDNOSTKI W PRZYPADKU POŻARU/WYBUCHU

1. Zachować bezwzględny spokój i nie wywoływać paniki
2. Powiadomić głosem, krzykiem osoby znajdujące się w strefie zagrożenia
3. **Natychmiast zaalarmować:**
 - Państwową Straż Pożarną - tel. 998 lub 112 – i zgłosić wypadek pożaru z określeniem:
 - dokładnego adresu i miejsca pożaru (nazwa zakładu, ulica, numer budynku, droga dojazdowa itp.)
 - co się pali (wysokość budynku, rodzaj pomieszczeń, instalacji materiałów)
 - czy są zagrożeni ludzie
 - podać swoje nazwisko i numer telefonu, z którego się rozmawia
 - odpowiedzieć na wszystkie pytania i po potwierdzeniu przyjęcia meldunku o pożarze odłożyć słuchawkę na aparat i odnotować godzinę alarmowania
 - Dyrektora CIS lub osobę jego zastępującą
4. **Usunąć przedmioty palne oraz wyłączyć dopływ prądu** do instalacji, urządzeń znajdujących się w najbliższym otoczeniu i miejsc pożaru, przy wykonywaniu tych czynności bez decyzji kierującego akcją **nie otwierać okien i drzwi do palących się pomieszczeń** ze względu na dopływ powietrza sprzyjających rozwojowi pożaru
5. Przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego
6. Dopomóc osobom, których życie lub zdrowie jest zagrożone (ustalić liczbą zagrożonych, drogi dojścia, czy są inne zagrożenia, jakich zabezpieczeń wymagają ratownicy)
7. Podporządkować się kierującemu akcją ratowniczo-gaśniczą i wykonać ściśle i niezwłocznie jego zalecenia
8. Nie oddalać się od miejsca pożaru bez zezwolenia kierującego akcją lub kierownictwa
9. Z chwilą przybycia jednostki Państwowej Straży Pożarnej poinformować dowódcę o dotychczasowych działaniach i miejscu pożaru, ze wskazaniem dróg dojścia, źródeł czerpania wody, pomieszczeniach pożarowo niebezpiecznych lub tych, gdzie znajdują się najbardziej znaczące urządzenia i ważne dokumenty
10. Przekazać kierownictwo pod akcją dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej.
11. Przy tendencji pożaru do dalszego rozszerzenia oraz zagrożeniu dla osób i wartościowego mienia – przygotować do ewakuacji
12. W czasie akcji zapewnić stały nadzór lekarski

Dyrektor CIS lub osoba jego zastępująca po otrzymaniu informacji o pożarze lub innym zagrożeniu mają obowiązek objąć kierownictwo akcją ratowniczo-gaśniczą i ewakuacyjną do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej, a w szczególności:

- Upewnić się, czy zaalarmowano PSP
- Udać się bezzwłocznie na miejsce zdarzenia
- Ocenić sytuację w zakresie zagrożenia pożarowego bądź innego niebezpieczeństwa dla ludzi
- Spowodować rozpoczęcia gaszenia pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego
- Podjąć decyzję o częściowej lub całkowitej ewakuacji ludzi z obiektu
- Z chwilą przybycia jednostek PSP przedstawić dotychczasową sytuację kierującemu akcją ratowniczą
- Pozostawać w dyspozycji kierującego akcją ratowniczą w celu:
 - udzielenia bieżących informacji w zależności od rozwoju sytuacji
 - zapewnienia dostępu do poszczególnych pomieszczeń i urządzeń
 - zapewnienia doraźnej pomocy osobom poszkodowanym
 - zabezpieczenia ewakuowanego mienia itp.
- Zabezpieczyć pogorzelnisko w celu uniknięcia pożaru wtórnego oraz rozpoznania prac komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

Pracownicy zobowiązani są do podporządkowania się osobom kierującym akcją ratowniczą. Podczas wykonywania powierzonych im obowiązków powinni przestrzegać następujących zasad:

- W pierwszej kolejności ratować zagrożone życie osób
- Przystąpić do gaszenia pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego, nie gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem
- Usunąć z zasięgu działania ognia materiały palne, a szczególnie butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwo zapalnymi, cenne urządzenia i ważne dokumenty
- Nie otwierać bez wyraźnej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, podczas ewakuacji pomieszczenia należy przymknąć, ale nie zamykać ich na klucz.

ALARMOWANIE STRAŻY POŻARNEJ

Po wybraniu numeru alarmowego straży pożarnej 998 lub 112 i zgłoszeniu się dyżurnego spokojnie i wyraźnie należy podać:

- Swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego dzwoniemy
- Gdzie się pali lub występuje zagrożenie (dokładny adres, nazwa instytucji, kondygnacja, pomieszczenie)
- Co się pali (rodzaj materiału, nazwa przedmiotu objętego pożarem)
- Czy istnieje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi
- Inne odpowiedzi na pytania dyspozytora straży pożarnej

Słuchawkę odkłada się po otrzymaniu potwierdzenia, że zgłoszenie zostało przyjęte. Dyspozytor może zażądać potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie. W tej sytuacji należy odłożyć słuchawkę i odczekać chwilę przy aparacie w celu potwierdzenia zgłoszenia.

WAŻNE PODCZAS POŻARU

- Po zaalarmowaniu o powstałym pożarze użyć prostych sposobów, aby ugasić pożar w zarodku

- Jeśli pali się ubranie, zatrzymać się, położyć i obracać do chwili zaduszenia ognia – ucieczka spowoduje zwiększenie płomienia
- Nie gasić urządzeń elektrycznych wodą
- Jeśli pali się tłuszcz w naczyniu, nakryć naczynie kocem, ręcznikiem
- Nie gasić ognia, którego nie jest się w stanie opanować, należy oddalić się w bezpieczne miejsce
- Nie otwierać bez potrzeby okien i drzwi – dostęp powietrza zwiększy intensywność pożaru
- Słuchać instrukcji kierownika lub innych osób, które kierują akcją
- Nie panikować! Takie zachowanie wpływa na innych

Decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje Dyrektor CIS lub osoba jego zastępująca.

II. ZASADY BEZPIECZNEJ EWAKUACJI

1. Informację o rozpoczęciu ewakuacji przekazać w sposób spokojny, sugestywny, aby nie spowodować paniki
2. Osoba decydująca o ewakuacji rozdziela zadania
3. Ewakuację rozpoczyna się od pomieszczeń najbardziej zagrożonych
4. Najpierw należy ewakuować osoby poszkodowane i starsze
5. W przypadku silnego zadymienia poruszać się w pozycji na czworakach wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji, osłaniając w miarę możliwości usta i nos mokrym ręcznikiem (chustką)
6. Zabronione jest poruszanie się w kierunku przeciwnym do ewakuacji oraz zatrzymywanie się i tarasowanie przejść ewakuacyjnych
7. W przypadku odcięcia drogi ewakuacji należy zabezpieczyć pomieszczenie przed przedostaniem się do niego dymu i ognia oraz zaalarmować przez okno osoby na zewnątrz i czekać na przybycie straży pożarnej ze sprzętem do ewakuacji z wysokości.
8. Szukając ludzi zadymionych pomieszczeniach, szczególną uwagę zwrócić na okolicę okien i drzwi, tam z reguły – ze względu na dostęp świeżego powietrza – chronią się te osoby
9. Po ewakuacji sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia
10. Ewakuacja mienia wykonywana jest w drugiej kolejności po zakończeniu ewakuacji osób
11. Po przybyciu straży pożarnej należy zdać relację z przebiegu ewakuacji, wskazać miejsce uwięzienia osób i podporządkować się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki
12. Nie wolno pozostawić ewakuacji bez nadzoru – ludzie w panice robią rzeczy nieprzewidziane, stwarzające zagrożenie dla siebie i innych!

POSTĘPOWANIE PO PRZYBYCIU STRAŻY POŻARNEJ

Należy zdać relację z zaistniałej sytuacji oraz przekazać informację dotyczące:

- Liczby i miejsca przebywania pozostałych osób w zagrożonym obiekcie
- Podjętych działań w zakresie wyłączenia prądu elektrycznego, gazu i niebezpiecznych substancji
- Lokalizacji butli z gazami technicznymi, substancjami wchodzącymi w reakcję chemiczną ze środkami gaśniczymi itp. mogącymi stworzyć zagrożenie dla ratowników i innych osób przebywających w obiekcie

PRZYDZIAŁ OBOWIĄZKÓW I ORGANIZACJA DZIAŁANIA

1. Dyrektor lub osoba jego zastępująca

- Podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji (pełnej lub częściowej)
- Nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze
- Nakazuje powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych
- Nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: transport, załadunek i ochrona dokumentacji CIS, zabezpieczenie instalacji gazowej, wodnej i elektrycznej, otarcie wyjść ewakuacyjnych
- Wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren CIS osób postronnych
- Organizuje akcje ratowniczą
- Zarządza ewakuację samochodów
- Określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia
- Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi (PSP, Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym, itp.)

2. Instruktorzy zawodu

- Ogłaszają alarm dla uczestników
- Nakazują opuszczenie budynku
- Nadzorują przebieg ewakuacji
- Nadzorują zabezpieczenie (ewakuację) ważnego mienia i dokumentów

3. Pozostali pracownicy zatrudnieni w CIS

- W każdym z przypadku wymagającym ewakuacji należy postępować zgodnie z planem ewakuacji, oraz ewakuować się drogami ewakuacyjnymi określonymi w procedurze
- W przypadku zagrożenia lub wystąpienia skażenia chemicznego w zależności od zaistniałej sytuacji należy postępować zgodnie z zaleceniami (pozostać na miejscu, ewakuować się)

OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI

1. Ścisłe stosować się do przekazywanym zaleceń
2. Wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe
3. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem do osób niepowołanych
4. Przygotować do ewakuacji (zabezpieczyć) ważne wytypowane mienie, dokumenty, pieczęcie, środki finansowe itp.
5. Pozamykać okna
6. Wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań
7. Wszystkie osoby opuszczające budynek powinny zabrać rzeczy osobiste i przystąpić do ewakuacji, postępując zgodnie z zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce ewakuacji
8. Nie zamykać pomieszczeń
9. Instruktorzy na miejscu ewakuacji sprawdzają obecność i przekazują informację do Dyrektora CIS lub osoby jego zastępującej
10. Na miejscu ewakuacji instruktorzy, uczestnicy i pozostali pracownicy przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji, co do powrotu i kontynuacji zajęć lub ich zakończenia.

DROGI EWAKUACYJNE (KIERUNKI EWAKUACJI)

Ewakuacja odbywa się zgodnie z oznaczeniem budynku.

PODSTAWA PRAWNA I ODNOŚNIKI

1. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej.
2. Rozporządzenie w sprawie OC.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AWARII ENERGETYCZNEJ

Do przyczyn awarii sieci energetycznych, takich jak uszkodzenie stacji transformatorowej należą:

- Zerwanie linii przesyłowej
- Zjawiska atmosferyczne
- Katastrofy budowlane i technologiczne
- Nieumyślna lub celowa działalność człowieka

Bezpośrednim skutkiem oddziaływania energii na organizm człowieka jest porażenie prądem elektrycznym, stanowiące zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka.

Mokra skóra stanowi bardzo słaby opór dla prądu elektrycznego. Przebieg wypadków z prądem elektrycznym jest cięższy w miejscach, gdzie dochodzi woda lub panuje wilgoć.

W przypadku, gdy jest się świadkiem porażenia prądem elektrycznym o niskim napięciu, należy:

- Starać się wyłączyć urządzenie (wyjąć wtyczkę, wyłączyć bezpiecznik)
- Poinformować kierownictwo i służby ratunkowe
- Jeśli jest możliwe odłączenie prądu, starać się odizolować ofiarę wypadku od urządzenia poprzez odsunięcie pozostającego pod napięciem przy użyciu sprzętu nieprzewodzącego (deska, tworzywo sztuczne, guma)
- W ostateczności oderwać poszkodowanego, np. chwytając go za ubranie (stanąć na desce lub innym materiale nieprzewodzącym prądu)
- Nie dotykać poszkodowanego gołymi rękami lub przedmiotem przewodzącym prąd, dopóki obwód prądu nie zostanie skutecznie przerwany
- Po odizolowaniu poszkodowanego od prądu, będąc w bezpiecznym miejscu, przystąpić do udzielania pierwszej pomocy

PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

Gaśnice i agregaty przeznaczone są w zasadzie do gaszenia wszystkich typów pożarów, a tym co je różni jest rodzaj środka gaśniczego.

- Gaśnice proszkowe – nadają się do gaszenia cieczy palnych, maszyn i urządzeń elektrycznych, silników spalinowych, a także ciał stałych (grupa pożarów B i C lub A, B, C)
- Gaśnice pianowe – gaszenie ciał stałych i cieczy palnych np. drewno, benzyna, węgiel (grupy pożarów A i B)
- Gaśnice śniegowe – do gaszenia cieczy palnych, urządzeń elektrycznych pod napięciem maszyn (grupy pożarów B i C)

Oprócz gaśnic, do podręcznego sprzętu zalicza się również:

- Koc gaśniczy – służy do przykrywania palącego się materiału i odcięcia dostępu tlenu (pożar silników, płynów w niedużych naczyniach)

Wodą nie należy gasić:

- Materiałów, w których pod wpływem zetknięcia z wodą zachodzą reakcje chemiczne (karbid, sól, potas, wapno palone itp.) – polanie wodą wytwarza gazy palne lub wysoką temperaturę sprzyjającą rozprzestrzenianiu się pożaru
- Płynów łatwopalnych lżejszych od wody (benzyna, olej, nafta)
- Urządzeń pod napięciem i instalacji elektrycznej – ryzyko porażenia prądem
- Materiałów palących się w wysokiej temperaturze (magnez) – woda stosowana do gaszenia paruje gwałtownie, wybuchowo i powoduje rozrzut ogniska pożaru
- Silnie nagrzanym Maszy, metalowych elementów konstrukcyjnych – gwałtowne ochłodzenie powoduje deformację lub w przypadku konstrukcji zawalenie

Zasady używania gaśnic proszkowych podczas gaszenia pożaru:

- Wytworzyć jednolitą ścianę z obłoku proszku, odcinając powierzchnię ugaszoną od nieugaszonej
- Gasząc na otwartej przestrzeni, należy gasić z wiatrem
- Obłok proszku kierować na płomień, nie trzeba szukać ogniska pożaru, efektem towarzyszącym podczas gaszenia może być chwilowy przyrost objętości płomienia
- Przy gaszeniu urządzeń elektrycznych o napięciu do 1000V zachować co najmniej 1 metr odległości do urządzeń pod napięciem
- Jeśli nie uda się stłumić pożaru np. książek, dokumentów itp., czynność powtórzyć po rozgarnięciu ich na większą powierzchnię
- Nie podawać proszku wprost na ludzi
- W miarę możliwości stosować okulary ochronne

Niniejsze procedury wchodzi w życie dniem 2.07.2012 rok.

DYREKTOR
Centrum Integracji Społecznej
w Świętochłowicach
Kamil Wójcik